

نامه به سردبیر:

مقایسه زمینه موضوعی مقالات لاتین دندانپزشکی ایرانی و آمریکایی نمایه شده در PubMed

دکتر سیدجواد قاضی میرسعید^۱، فاطمه مسعودی^{۲*}

۱- دانشیار گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی و عضو مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران
 ۲- کارشناس ارشد، کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، قم

مجلات آمریکایی هم‌تا با آن‌ها نشان داد: (۵) مقالات مجلات ایرانی بر روی ۲۵ حوزه موضوعی و مقالات مجلات آمریکایی بر روی ۲۷ حوزه موضوعی تمرکز داشته‌اند. از این تعداد، ۱۹ موضوع مشترک در میان مجلات ایرانی و آمریکایی وجود داشت که عبارتند از: آناتومی دندان، ارتودنتیکس، اندودنتیکس، دندانپزشکی بازسازی، بیماران با نیازهای ویژه، بیماری‌ها (شامل سندروم‌ها و بیماری‌هایی مانند شکاف کام)، پاتولوژی، پروتزهای دندانی، پرپودنتیکس، جراحی دهان فک و صورت، دنتواسکتال، دندانپزشکی جامعه‌نگر، دندانپزشکی کودکان، تصویربرداری / دندانپزشکی، عمومی و بهداشت، فیزیولوژی (سلولی) / دندانپزشکی، مواد دندانی و ترمیمی، میکروبیولوژی / دندانپزشکی و هیستولوژی / دندانپزشکی می‌باشد. ۶ موضوع خاص مقالات مجلات ایرانی بود که عبارتند از: تجهیزات دندانی، تروما، دندانپزشکی قانونی، روش‌های درمانی، لیزر / دندانپزشکی و مورفولوژی / دندانپزشکی و ۸ موضوع خاص مقالات مجلات آمریکایی بود که عبارتند از: اقتصاد / دندانپزشکی، ایمونولوژی / دندانپزشکی، پروتئومیک / دندانپزشکی، دندانپزشکی پیشگیری، زیست-شیمی / دندانپزشکی، ژنتیک / دندانپزشکی، گفتار درمانی / دندانپزشکی، نانو دندانپزشکی، بررسی فراوانی موضوعات مقالات نشان داد، موضوعات مواد دندانی / ترمیمی و پاتولوژی در راس موضوعات مورد توجه نویسندگان مقالات مجلات ایرانی و موضوعات عمومی / بهداشت و فیزیولوژی در راس موضوعات مورد توجه نویسندگان مقالات مجلات

هر سال پژوهش‌های متعددی در داخل و خارج از کشور با هدف جهت دادن به تحقیقات و شناسایی خلاءهای موجود، موضوع مقالات مجلات را مورد بررسی قرار می‌دهند. تحقیقات حوزه دندانپزشکی نیز از این بررسی‌ها مستثنی نبوده و تعیین زمینه موضوعی مقالات مجلات حوزه دندانپزشکی در کشورهای نظیر: آرژانتین و برزیل مورد توجه محققان واقع شده است (۱-۴) در یکی از جدیدترین مطالعات انجام یافته در ایران نیز، موضوع مقالات مجلات لاتین دندانپزشکی ایرانی نمایه شده در PubMed با موضوع مقالات مجلات آمریکایی هم‌تا با آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت. (۵) این مقایسه از این نظر قابل توجه است که براساس اطلاعات ارائه شده در وب سایت Scimago، که به تعیین رتبه کشورها براساس میزان استنادات و تولیدات علمی در ۲۷ حوزه علمی از جمله دندانپزشکی می‌پردازد، کشور آمریکا و ایران به ترتیب در جایگاه نخست و هجدهم جهان قرار دارد. (۶) بنابراین اگرچه موضوعات مقالات مجلات دندانپزشکی هر کشور، تجلی پاسخ درمانی به بیماری‌های شایع یا نادر می‌باشد؛ اطلاع از زمینه‌های موضوعی خاص مقالات مجلات دو کشور، جلوه‌ای از تخصص، توان و توجه محققان به مباحث نو، پرسش‌های تازه و چالش‌زای هر کشور در حوزه دندانپزشکی را نیز به تصویر می‌کشد.

نتایج بررسی‌ها بر روی ۲۹۰ مقاله منتشر شده در مجلات ایرانی نمایه شده در PubMed و ۲۰۳ مقاله منتشر شده در

References

1. Amorim KPC, Alves M, Germano RM, Costa I do CC. A construção do saber em Odontologia: a produção científica de três periódicos brasileiros de 1990 a 2004. *Interface-Comunic Saúde Educ* 2007;11(21):9-23.
2. Ferraz VCT, Amadei JRP, Santos CF. The evolution of the Journal of Applied Oral Science: a bibliometric analysis. *J Appl Oral Sci* 2008;16(6):420-7.
3. Collet AM, Jara-Tracchia L, Palacios SB, Itoiz ME. Dental research productivity in Argentina (1993 to 2003). *Acta Odontol Latinoam* 2006;19(2):81-4.
4. Morosini I de AC, Otto WB, Carneiro VL, Oliveira LLRV de, Oliveira DC de, Ferreira F de M. Profile of Brazilian scientific research in pediatric dentistry based on the 26th Annual Meeting of the SBPqO. *Rev Odonto Ciênc* 2012;27(2):132-6.
5. Ghazi-Mirsaeed S, Masoudi F. A Comparative Review of the Compliance Rate of Abstracts Keywords of Iranian Dental Latin Journals Articles and their American Peers Indexed in PubMed with MeSH 2014. *J Res Dent Sci* 2017; 14 (1) :63-69
6. Scimago Journal & Country Rank [Internet]. [cited 2017. Available from: <http://www.scimagojr.com/>

آمریکایی همتای آن‌ها قرار داشتند. این مسئله می‌تواند ناشی از افزایش بیماری‌های مرتبط با این موضوعات و در نتیجه نیاز به تحقیق و بررسی پیرامون علت این بیماری‌ها بوده باشد.

از طرفی نتایج نشان داد، موضوعاتی مانند: ژنتیک و پروتئومیکس جایگاهی در مطالعات نویسندگان مقالات مجلات ایرانی حوزه دندانپزشکی نداشتند. بنابراین، به منظور توجه به موضوعات کار نشده و تقویت موضوعات کمتر کار شده ضرورت دارد دانشکده‌های دندانپزشکی و گروه‌های آموزشی جهت برنامه‌ریزی برای آموزش و پژوهش در حوزه‌های مختلف دندانپزشکی و توسعه توزان در آن‌ها اهتمام ورزند.

به این ترتیب فراهم کردن زمینه‌های توجه محققان، دانشجویان و دانش‌پژوهان به موضوعات روز دنیا همگام با پیشرفت فناوری و بررسی کاربردهای فناوری‌های نوین در عرصه دندانپزشکی می‌تواند عاملی برای نمایانی و مقبولیت بیشتر مقالات مجلات ایرانی نزد جامعه جهانی و مبنایی برای افزایش همکاری‌های علمی با محققان ایرانی باشد.